Nepilngadīgo tiesības tiesas procesā

Bērniem draudzīga tiesu sistēma ir tiesu sistēma, kas garantē visu bērnu tiesību ievērošanu un efektīvu īstenošanu visaugstākajā sasniedzamajā līmenī.

Aptuveni 19 % ES iedzīvotāju (95 miljoni) ir jaunāki par 18 gadiem. Nepilngadīgie var tikt tieši vai netieši iesaistīti dalībvalstu tiesu sistēmās vairākos veidos, piemēram, ja viņi izdara noziedzīgus nodarījumus, ja viņi ir nozieguma liecinieki vai cietušie, ja viņi lūdz patvērumu, ja uz viņiem attiecas adopcijas process vai ja viņu vecāki strīdas par aizgādību.

Tiesvedība var būtiski ietekmēt nepilngadīgo dzīvi, un bērniem draudzīgas reakcijas trūkums var radīt viņu tiesību ierobežojumus vai pārkāpumus. Turklāt, ja valstu tiesu sistēmās trūkst bērniem draudzīgu procedūru un prakses, visneaizsargātākie bērni (piemēram, bērni ar invaliditāti vai bērni migranti) saskaras ar īpašiem šķēršļiem savu tiesību izmantošanā.

Tiesības uz tiesu pieejamību ir jāgarantē visiem nepilngadīgajiem. Turklāt jebkurā bērnu saskares punktā ar tiesu sistēmu pret viņiem jāizturas, ievērojot viņu vecumu, īpašās vajadzības, briedumu un izpratnes līmeni un ņemot vērā jebkādas saziņas grūtības, kas viņiem var rasties.

Ir vajadzīga skaidrāka informācija par personām un procedūrām saistībā ar tiesvedībām, kuras skar nepilngadīgos, kā arī īpašs pārskats, kas nodrošina nepilngadīgo tiesību ievērošanu. Šajā sakarā ir noteiktas divas kategorijas: **bērni kā tiesvedībā iesaistītas personas** un **īpašas procedūras**, kas ieviestas ES valstīs, atkarībā no tiesību jomas.

Pirmajā kategorijā tiktu apvienoti vispārīgi elementi, kas saistīti ar bērna personiskajām spējām, piemēram, kriminālatbildību vai civiltiesisko atbildību, piekļuvi juridiskajai palīdzībai, saistību ar skolu/izglītību, lēmumu pieņemšanu attiecībā uz veselības aprūpi, specializētajām tiesām/iestādēm vai finansiālo atbalstu tiesvedībā.

Otrās kategorijas mērķis ir apkopot informāciju par to, kā pret nepilngadīgajiem izturas tiesvedības kontekstā, un par kriminālprocesu, civilprocesu un administratīvo procedūru īpašajām iezīmēm dalībvalstīs.

Lapa atjaunināta: 21/09/2020

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.